

Eğitim Yönetiminde Sosyal İzolasyonla İlgili Yapılan Araştırmaların İncelenmesi

Ümit Tuncar

MEB Eğitim Yöneticisi, tuncar.xd@hotmail.com

ORCID:0000-0003-6204-7512

Özet

Bu çalışmada eğitim yönetiminde sosyal izolasyon kavramının kuramsal çerçevesi paralelinde sebep sonuç ilişkisi bağlamında gerek yurt içinde gerekse de yurt dışında yapılan araştırma, inceleme ve çalışmalara değinilerek konu hakkında alanyazına katkı sunulması amaçlanmıştır. Özellikle eğitim kurumlarında ve diğer örgütlerde sosyal izolasyona sebep olan faktörler örgütsel ve çevresel şekilde sınıflandırılmaya tabi tutulmaktadır. Eğitim yönetimi minvalinde yönetim tarzı, geçmiş deneyimler, kurumun büyüklüğü, iletişim kanalları, sosyal dokunun yapısal formu, çalışma koşulları, görev tanımları, bireysel davranımları, tutumları ve değer yargıları sosyal izolasyona sebep olan bireysel ve örgütsel etkenler arasında yer almaktadır. Bunun dışında yine eğitim yönetimi bağlamındaki mali yapı, kültürel doku, sendikal örgütlenmeler, kitle iletişim araçları ve hukuki düzenlemeler ise çevresel ve yapısal sosyal izolasyona sebep olan etmenleri oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Yönetimi, Sosyal İzolasyon, Alanyazın Araştırmaları

An Examination of the Research Conducted on Social Isolation in Educational Management

Abstract

In this study, it is aimed to contribute to the literature on the subject by referring to the research, research and studies conducted both at home and abroad in parallel with the theoretical framework of the concept of social isolation in educational management in the context of the cause-effect relationship. The factors that cause social isolation, especially in educational institutions and other organizations, are subject to

organizational and environmental classification. In a manner of educational administration, management style, past experiences, the size of the institution, communication channels, the structural form of the social fabric, working conditions, job descriptions, individual behaviors, attitudes and value judgments is situated between individual and organizational factors that are causing social isolation. Apart from this, the economic structure, cultural texture, trade union organizations, mass media and legal regulations in the context of education management constitute the factors that cause environmental and structural social isolation.

Key Words: Education Management, Social Isolation, Literature Researches

Giriş

Eğitim kurumları eğitim yönetimi açısından çok boyutlu bir kavrama kuramsal anlamda imleme yapmaktadır. Bu da olgunun karmaşıklığını daha fazla arttıran bir duruma sebep olmaktadır (Demirer ve Özbudun, 1999).

Eğitim kurumlarında öğretmenlerin maruz kaldığı baskı, yıldırma, bıktırma, bezdirme vb. mobbing uygulamaları sonucunda oluşan sosyal izolasyonun incelendiği çalışmalar pek çoktur.

Sosyal yıldırmanın kavramsal çerçevesi dışında sosyal yıldırmanın sebepleri ve sonuçları hakkında gerek yurt içinde gerekse yurt dışında yapılmış araştırmalar alanyazına bu anlamda ciddi katkılar sağlamaktadır (Demirer ve Özbudun, 1999).

Mehmetoğlu Güneri (2010), Akdeniz Üniversitesi'nde görev yapan öğretim elemanlarının baskıya maruz kalma ile sosyal izolasyon düzeylerini incelediği tez çalışmasını 346 öğretim elemanı ile gerçekleştirmiştir. Araştırmanın sonunda şu bulgulara ulaşmıştır;

Baskının alt boyutlarından kişinin işine yönelik saldırılar ile yaş değişkeni arasında; kişinin işine yönelik saldırılar alt boyutu ile görev yapılan birim ve unvan değişkenleri arasında anlamlı farklılık ortaya çıkmıştır.

Sosyal izolasyonun güçsüzlük ve anlamsızlık ile yaş ve unvan değişkenleri arasında; kuruma sosyal izolasyon alt boyutu ile branş ve medeni durum değişkenleri arasında, güçsüzlük alt boyutu ile görev yapılan birim değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu ortaya çıkmıştır.

Bunun yanında öğretim elemanlarının maruz kaldığı baskı davranımlarının kişinin kişiliğine

Eğitim Yönetiminde Sosyal İzolasyonla İlgili Yapılan Araştırmaların İncelenmesi

yönelik saldırılar; kişinin işine yönelik saldırılar ile sosyal izolasyonun güçsüzlük, anlamsızlık, yalıtılmışlık alt boyutları arasında pozitif ve orta düzeyde anlamlılık olduğu ortaya çıkmıştır (Demirer ve Özbudun, 1999).

Kişinin itibarına yönelik saldırılar alt boyutu ile sosyal izolasyonun güçsüzlük, anlamsızlık, yalıtılmışlık alt boyutları arasında pozitif ve düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Buna rağmen baskının alt boyutları ile sosyal izolasyonun kuruma sosyal izolasyon alt boyutunda anlamlı bir ilişki görülmemiştir.

İnce Ayaydın (2012) ise, İş yerinde psikolojik şiddetin iş tatmini, sosyal izolasyon ve işten ayrılma niyeti ile ilişkisi adlı yüksek lisans tez çalışmasını Trabzon ve Gümüşhane’de kamu ve özel sektöre bağlı iş yerlerinde çalışan 194 katılımcı ile gerçekleştirmiştir.

Yapılan araştırmanın sonunda; iş yerinde uygulanan baskı davranımları ile iş tatmini arasında negatif yönlü bir ilişki, yine baskı davranımları ile sosyal izolasyon ve işten ayrılma niyeti arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğunu saptamıştır. Bunun yanında; iş tatmini ile sosyal izolasyon arasında negatif yönlü bir ilişki olduğu bulgusuna da ulaşmıştır.

Sosyal İzolasyonun Nedenleri

Örgütlerde sosyal izolasyona sebep olan faktörler örgütsel ve çevresel olarak iki şekilde sınıflandırılabilir. Yönetim tarzı, geçmiş deneyimler, örgütün büyüklüğü, iletişim kanalları, grubun özellikleri, çalışma koşulları, görev tanımları ve tutumlar örgütsel etkenlerdir (Demirer ve Özbudun, 1999).

Yukarıda sıralanan durumların yanı sıra ayrıca mali yapı, kültürel yapı, sendikal örgütlenmeler, kitle iletişim araçları ve hukuki yapı ise çevresel etmenleri oluşturmaktadır (Şimşek vd., 2006).

Günümüzde bireyler üretim vetiresinden ve iş hayatından dolayı sosyal izolasyon yaşayabilecekleri gibi, tüketim ve serbest zamanlarını kullanma açısından da sosyal izolasyon yaşayabilirler. Ayrıca bu duygunun yaşanmasında çalışma süresi, yaş, cinsiyet gibi değişkenlerde etkilidir (Bayındır, 2002).

Hoşgörür (2007), konuyla alakalı yaptığı araştırmalarda, bireylerin iş yaşamındaki sosyal

izolasyon nedenlerini şu şekilde sıralamaktadır:

Çağımızın Özellikleri

Günümüzde sanayileşme vetiresine bağı hızlı kentleşmenin birey üstünde yarattığı baskı, çevre kirliliğı ve teknolojidaki hızlı değışimler vb. gibi koşullar bireyler üstünde sosyal izolasyona sebep olmaktadır.

Yaşam Koşulları

Bireylerin içersinde yaşadığı sosyal çevrenin şartları, ailenin yapısı, sağlık sorunları sosyal izolasyona sebep olmaktadır.

Çalışılan Kurumun Niteliğı

Kurum yapısı, görev tanımları ve iş bölümü, çalışanlarla ilişkiler, iş yerinin fiziki koşulları ve alınan ücret sosyal izolasyona yol açabilmektedir.

İşin Niteliğı

Sabit bir işte çalışma, çalışılan işin süresi, aşırı iş yükü, istenmeyen bir işi yapma, karar vetiresine katılamama, yaptığı işi denetleyememe, sonuçlarını görememe gibi etkenler sosyal izolasyona sebep olmaktadır.

Kişisel Özellikler

Kişinin iş yaşamından ve sosyal hayattan beklentileri, psikolojik yapısı, yaşama bakışı, duygusal zeka seviyesi, mesleki doyum gibi etkenler bireylerde sosyal izolasyona yol açabilmektedir.

Eğitim Yönetiminde Sosyal İzolasyonla İlgili Yapılan Araştırmaların İncelenmesi

Bütün bunların yanında sosyal izolasyona sebep olan çalışma ortamları; kişinin kendini gerçekleştirmesine imkan tanımayan, işin sürelerine müdahale hakkı olmayan ve gündelik yaşam sınırlarının başkası tarafından belirlendiği ortamlarıdır (Demirer ve Özbudun, 1999).

Çalışma ortamı ile alakalı sayılan tüm bu özellikler örgütsel sağlık sorunlarının ortaya çıkmasına ve dolayısıyla; kişinin iş doyumunun azalmasına, iş stresinin artmasına ve performans kaybına sebep olmaktadır (Tutar, 2010).

Sosyal İzolasyonun Sonuçları

Başaran (2008)'a göre çalıştığı örgüte yabancılaşan bir iş gören, örgütün kendisine verdiği örgütsel statüye benimseyemez. İş gören işini önemsememeye, kurum dışında işinden bahsetmemeye çalışır.

Bunların yanı sıra özellikle örgütsel faaliyetlerde yer almaz. Karar vetiresine katılmaz, görevi dışındaki işlerle ilgilenmez. Örgütüyle ve işiyle gurur duymaz. Örgütün dışında doyum kaynakları arar (Demirer ve Özbudun, 1999).

Sosyal izolasyonun temel sonuçları kişisel olarak şöyle sıralanabilir;

- İş tatminsizliği,
- Sorumluluk ve karar almadan kaçış,
- Bürokrasi sempatisi,
- İletişim sorunu,
- Yaratıcılığın yok olması,
- Zihinsel ve psikolojik bozukluklar,
- Hayata karşı ilgisizlik,
- Kadercilik ve teslimiyetçilik,
- Toplumun değer yargılarına ilgisizlik,
- Aşırı bencillik.

Kendisine ve mesleğine yabancılaşan ve bir yerde de uzaklaşan birey, içinde kendisini mutsuz hisseder, kendini gerçekleştirmeye çalışmaz, çalışmalarını zorunluluk olarak algılar (evik, 2009).

Sosyal izolasyonun öğretmene yönelik etkileri ise şöyle sıralanabilir (Hoşgörür, 1997; Mercan 2006);

Sosyal izolasyon öğretmenlerin,

- Yaratıcılığını,
- Öğrencilerine ve topluma örnek bir model olmasını,
- Mesleki yönden kendini geliştirmesini,
- sosyal kalkınmaya katkısı,
- Öğrenme-öğretme vetiresindeki etkililiğini,
- Öğretim hizmetindeki verimliliğini,
- Kurum yönetimi ve diğer öğretmenlerle işbirliği içersinde ki çalışmasını engeller.

Bunlara paralel olarak sosyal izolasyonun birey üstünde; iş ve yaşam kalitesinin düşmesi, düşük motivasyon ve üretkenlik, yüksek iş stresi, örgütsel sadakatte azalma, işten kaçma ve işten soğuma gibi etkileri görülmektedir (Tutar, 2010).

Sosyal İzolasyonla İlgili Yapılan Araştırmalar

Sosyal izolasyon ile alakalı olarak literatür incelendiğinde özellikle 1980’li yıllardan itibaren çalışmaların arttığı görülmektedir.

Aşağıda sosyal izolasyon ile alakalı yurtiçinde yapılan araştırmalara yer verilmiştir.

Elma (2003), ilköğretim kurumu öğretmenlerinin sosyal izolasyonları adlı doktora tezinde, öğretmenlerin sosyal izolasyonlarını; güçsüzlük, anlamsızlık, yalıtılmışlık ve kuruma sosyal izolasyon alt boyutlarında farklı değişkenler açısından incelemiştir.

Araştırma sonucunda öğretmenlerin, güçsüzlük, anlamsızlık, yalıtılmışlık ve kuruma sosyal izolasyon düzeylerinin düşük çıktığı sonucuna varmıştır. Bununla birlikte öğretmenlerin sosyal izolasyon algılarının en yüksek olduğu boyutların kuruma sosyal izolasyon ve güçsüzlük boyutları olduğunu belirtmiştir.

Bayat (1996), çimento ve otomotiv sektörlerinde çalışan iş görenler üstünde yaptığı çalışmada, iş görenler arasında bulunan sosyal izolasyon duygusunu ortaya koymayı amaçlamıştır.

Eğitim Yönetiminde Sosyal İzolasyonla İlgili Yapılan Araştırmaların İncelenmesi

Araştırma sonucunda otomotiv sektöründe çalışan iş görenlerin yabancılaşma duygularının, çimento sektöründe çalışan iş görenlere oranla daha düşük olduğu belirtilmiştir.

Alt boyutlar açısından değerlendirildiğinde, en yüksek sosyal izolasyon boyutunun yalıtılmışlık ve anlamsızlık boyutlarında yaşandığı saptanmıştır. En düşük sosyal izolasyon boyutunun ise normsuzluk (kualsızlık) ve kültürel sosyal izolasyon boyutlarında yaşandığı ortaya konulmuştur.

Minibaş (1993), sosyal izolasyon kavramının incelenmesi ve banka sektörüne yönelik bir araştırma adlı doktora tez çalışmasında araştırma kapsamında toplam 857 banka çalışanına anket uygulamıştır.

Elde edilen veriler sonucunda; iş görenlerin başarı gereksinmelerinin düşük, özerklik gereksinimlerinin ise yüksek düzeyde olduğunu tespit etmiştir. Bu sonuçlar bireylerin algı ve duygularını negatif yönde etkileyerek sosyal izolasyonlarına sebep olduğunu göstermektedir.

Hoşgörür (1997) ise, orta öğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin örgütsel tutumlarını belirlemek amacıyla yaptığı araştırmasında; özdeşleşme, yerimseme, uyuşum, umursamazlık, sosyal izolasyon tutum boyutlarını ele almıştır.

961 öğretmenden elde edilen veriler doğrultusunda; öğretmenlerin genellikle kurumlarıyla Özdeşleştiğı, bu tutumun geliştirilmesinde çeşitli değişkenlere göre (kurum türü, kıdem yılı, cinsiyet, medeni durum ve branş) daha etkili olduğunu saptamıştır.

Öğretmenlerin kurumlarını yerimsediklerini, bu tutumun geliştirilmesinde çeşitli değişkenlere göre (kurum türü, kıdem yılı, cinsiyet, medeni durum ve branş) daha etkili olduğunu saptamıştır.

Öğretmenlerin genellikle uyuşum içersinde olduklarını, bu tutumun geliştirilmesinde kurum türü, kıdem yılı, cinsiyet, medeni durum ve branş değişkenlerine göre daha etkili olduğunu saptamıştır.

Diğer bir bulgu sonucuna göre öğretmenlerin kurumlarına karşı orta derecede umursamazlık içersinde olduklarını, bu tutumun geliştirilmesinde, kurum türü, cinsiyet, medeni durum, branş ve kıdem yılı gibi değişkenlerin daha etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Diğer yandan öğretmenlerin kurumlarına karşı nadiren yabancılaştıklarını, bu tutumun geliştirilmesinde, kıdem yılı, cinsiyet, medeni durum, kurumdaki çalışma süresi ve branş değişkenlerine göre daha etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Çalışır (2006), ilköğretim öğretmenlerinin sosyal izolasyonu adlı araştırmasında, öğretmenlerin

sosyal izolasyon düzeylerini Bolu il merkezindeki resmi ilköğretim kurumlarında görev yapan 514 öğretmenin görüşlerine göre belirlemeye çalışmıştır.

Araştırma sonucunda; eğitim kurumundaki öğretmenlerin, güçsüzlük, anlamsızlık, yalıtılmışlık ve kuruma sosyal izolasyon ile sosyal dışlanma düzeylerinin düşük düzeyde gerçekleştiği ortaya çıkmıştır.

Celep (2008), ilköğretim kurumu öğretmenlerinin sosyal izolasyonu adlı yüksek lisans tez çalışmasında, resmi ilköğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin sosyal izolasyon düzeylerini, öğretmen görüşlerine dayalı olarak ortaya koymayı amaçlamıştır.

Araştırmanın sonucunda, eğitim kurumunda görevli olan öğretmenlerin kuruma sosyal izolasyon alt boyutunda sosyal izolasyonları temel düzeyi ile diğer boyutlara göre daha yüksek çıkmıştır.

Öğretmenlerin anlamsızlık alt boyutunda sosyal izolasyonları Hiçbir zaman düzeyinde çıkmış bununla birlikte anlamsızlık alt boyutunda medeni durum ve kıdem değişkeni arasında anlamlı farklar bulunmuştur. Buna göre bekâr ve kıdemi düşük olan öğretmenler, yaptıkları işi daha anlamsız bulmaktadır.

Açıkel (2013), ilköğretim öğretmenlerinin örgütsel kültürleri ile sosyal izolasyonları arasında bulunan ilişki adlı yüksek lisans tezinde; öğretmenlerin örgütsel kültür ölçeğiyle güç, rol, başarı, destek boyutu ile sosyal izolasyon algılarının güçsüzlük, anlamsızlık, yalıtılmışlık ve kuruma sosyal izolasyon boyutlarında öğretmenlerin, kurum türü, öğrenim durumu, cinsiyet, medeni durum, branş ve kıdem yılı gibi değişkenlere göre anlamlı düzeyde bir ilişki olup olmadığını incelemiştir.

Kösterelioğlu (2011), ilköğretim kurumu öğretmenlerinin iş yaşam kalitesi ile sosyal izolasyonu arasında bulunan ilişki adlı doktora tezi çalışmasında; resmi ilköğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin iş yaşam kalitesi ile sosyal izolasyonları arasında bulunan ilişkiyi farklı değişkenler açısından incelemiştir.

Araştırma sonucunda ilköğretim kurumunda görevli öğretmenlerin iş yaşam kalitesi ile sosyal izolasyon algıları arasında negatif yönlü, fakat düşük düzeyli ve anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna varmıştır.

Neal ve Seeman (1964), örgütler ve güçsüzlük: Uzlaştırma hipotezine yönelik bir test adlı araştırmasında, sosyal izolasyonun güçsüzlük boyutu üstünde durmuşlardır. Çalışmalarında,

Eğitim Yönetiminde Sosyal İzolasyonla İlgili Yapılan Araştırmaların İncelenmesi

genelde iş ortamı ile alakalı ifadelerden oluşan yedi maddelik bir ölçek kullanmışlardır.

Çalışma sonucunda; devletle işçi arasında aracılık yapan, mesleksen alanda işçileri temsil eden örgütlere üye olan öğretmenlerin, olmayanlara oranla daha az güçsüzlük yaşadıkları sonucuna ulaşmışlardır (Mehmetoğlu Güneri 2010).

Steitz ve Kulpa (1984), mesleksen katılım ile sosyal izolasyon arasında bulunan ilişkiyi 233 ilkokul öğretmeni üstünde yapmışlardır. Yaş ve cinsiyet değişkenlerine göre yapılan araştırma sonucunda; yaşın, kadınlar için olumsuz, erkekler için ise pozitif bir faktör olarak değerlendirildiği sonucuna ulaşmışlardır (Elma 2003).

Goldberg (1990), New York'taki ilkokul ve liselerde görev yapan öğretmenlerin sosyal izolasyonu ile müdürlerinin kullandığı güç örüntüleri arasında bulunan ilişkiyi belirlemeyi amaçlamıştır.

Araştırmada müdürlerin güç tipleri, liderlik anlayışları, bireysel özellikleri, kurumsal algıları, temel bilgi ve becerilere yatkınlıkları, algılanan öğretmen sosyal izolasyonu ve stres gibi konulara da yer verilmiştir.

Baskın güç tiplerini belirlemek için DeRose tarafından geliştirilen müdür davranım ölçeği, öğretmenlerin sosyal izolasyon düzeylerini belirlemek için Adams tarafından geliştirilen sosyal izolasyon ölçeği ve stres düzeylerini belirlemek için de Tung ve Koch'un geliştirdikleri Yönetici stres endeksi kullanılmıştır.

Yansız olarak seçilen 20 müdür ve her kurumdaki 10 öğretmene bu ölçekler uygulanmıştır. Ölçeklerin uygulandığında görülen durum şudur: Müdürlerden 11'i stresli bir ortamda çalıştıklarını ifade etmişlerdir.

Sonuçlara ulaşıldığında; baskın güç tipleri ile müdürlerin kurumlarının az ya da çok stresli olduğuna yönelik algıları arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bazı güç tipleri ile sosyal izolasyon faktörleri arasında, çoğu da negatif olmak üzere, anlamlı ilişki belirlenmiştir (Elma 2003).

Rhodes (1988), Utah'ta gerçekleştirdiği çalışmasında, öğretmenlerin, düşük ve yüksek etkinlik ile düşük ve yüksek sosyal izolasyon düzeylerine yönelik algılarını karşılaştırmıştır. Araştırmayı 256 ilkokul öğretmeni üstünde gerçekleştirmiştir.

Araştırma bulgularında; sosyal izolasyon ve etkinlik arasında negatif yönde bir ilişki saptanmıştır. Yani sosyal izolasyon artarken, etkinlik düzeyinin düştüğu belirlenmiştir (Celep 2008).

Gavin (1987) ise, kurumun örgütsel yapısı ve öğretmenlerin sosyal izolasyonu arasında bulunan ilişkiyi incelemiştir. Gavin Georgia'daki 60 bin öğretmen arasından yansız biçimde seçilen 700 öğretmen üstünden gerçekleştirdiği araştırmasında, sosyal izolasyon boyutlarının birbirleriyle ilişkili olduğunu tespit etmiştir (Celep 2008).

Brooks vd. (2008), Öğretmen sosyal izolasyonu ve eğitim reformu adlı çalışmasında Amerikan liselerinde korku ve endişeyi araştırmışlardır. Araştırma, bir devlet lisesinde iki yıl süren vaka incelemesinin bulgularını içermektedir.

Araştırmada sosyal izolasyonun dört boyutlu (güçsüzlük, anlamsızlık, izolasyon ve kendine sosyal izolasyon) kavramsal çerçevesine göre toplanan veriler analiz edilmiştir. Bulgular, öğretmenlerin sosyal izolasyonu her bir boyutuyla yaşadığını fakat öğretmenlerin her birinin sosyal izolasyon boyutlarını farklı tarzda yorumladığını göstermektedir.

Ayrıca veriler, sosyal izolasyon deneyimlerinin her bir öğretmen için olgudan duruma farklı olduğunu düşündürmektedir. Araştırmacılar, öğretmen sosyal izolasyonunu düzenleme çalışmalarını uygulama ve benimsemeyi; yönetici ve politikacıların kabullenmelerine karşın onlar için göreceli bir olgu ve görünürde çok derin uzantıları olan temel bir problem olduğu sonucuna varmışlardır (Kılçık 2011).

Sonuç

Eğitim yönetimi sürecinde eğitim kurumlarında görülen sosyal izolasyon en genel manası ile insanların birbirlerinden ya da belirgin bir mekan ya da süreçten uzaklaşmalarını ifade etmektedir. İçinde bulunduğumuz çağda gündelik yaşamda sosyal izolasyon; daha çok eski arkadaşlardan ya da çevreden uzaklaşma manasına gelir. Sosyal izolasyon kavramı çeşitli alanlarda farklı tanımlarla ifade edilmektedir.

Sosyal izolasyon kişinin çevresini ve kendisini pasif ve alıcı biçimde, yani edilgin olarak kabul etmesi ve bu doğrultuda hareket etmesidir. Ayrıca bir insanın kendi emeği sonucu ürettiği ürünlerinden kopması, hayata ilgisiz kalması ve sosyalleşmeden uzaklaşmasıdır

Bunun dışında sosyal izolasyon, var olan olguların mali sorunları çözmede etkisiz kaldığı

durumlarda meydana gelen istikrarsızlık ve çözümsüzlüğün yarattığı baskı durumlarında ortaya çıkan ilgisizlik durumudur

Eğitim kurumlarında sıklıkla görülen sosyal izolasyon kişinin öncelikle aslında kendisinden uzaklaşmasıdır. Genel ve özel anlamdaysa ahlaki değerlerin ve sosyal normların işlevselliğini yitirmesi ve ihtiyaçlara cevap verememesidir

Eğitim yönetiminde sosyal izolasyon ayrıca eğitim örgütlerinin sosyal ve mali yönden işlevini yitirmesi, paydaşların eğitim etkinliklerini anlamsız bulması, çalışanların örgütten kopması sonucu, eğitime karşı negatif tutumların geliştirilmesidir.

Sosyal izolasyon kişinin kendi benliğine ya da benliğinin çeşitli kısımlarına bir bütün olarak ya da parça parça olarak bir kısmına yönelik olabileceği gibi başkalarına yönelik de pekala olabilir.

Sosyal izolasyonu, kişinin özellikle de eğitim kurumundaki konumu, görevi ve yaptığı ile alakalı yaşadığı hayal kırıklığının yarattığı duygunun yansıması olarak da ifade etmek mümkündür.

Sonuç olarak konuyu toparladığımızda sosyal izolasyonu, işin; kişinin değerini ortaya koyan özelliklerini, yani temeldeki sorumluluk, görev, liyakat, ehliyet, tutum ve davranış ile sosyal iletişim gibi niteliklerini ortaya koyan şartların sağlanamaması olarak tanımlamak yerinde bir kavramsallaştırma olacaktır.

Kaynakça

Akgün, İ. (2013). Çalışma hayatında psikolojik taciz (mobbing) panel ve çalıştay bildiriler kitabı. Ankara: Özyurt Matbaacılık.

Arıkan, R. (2004). Araştırma teknikleri ve rapor hazırlama. Ankara: Asil Yayın.

Bayrak Kök, S. (2006). İş yaşamında psiko-şiddet sarmalı olarak baskı olgusu ve nedenleri. Atatürk Üniversitesi İBBF bildirisi, Erzurum.

Cemaloğlu ve Ertürk,(2007). Öğretmenlerin maruz kaldıkları baskı eylemlerinin cinsiyet yönünden incelenmesi. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 5(2), 345-362

Cemaloğlu, N. ve Okçu, V. (2010). İlköğretim kurumu yöneticilerinin liderlik stilleri ile

öğretmenlerin baskı yaşama düzeyleri arasında bulunan ilişki. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 5(3), 214-239.

Centel, T. (2013). Çalışma hayatında psikolojik taciz (mobbing) panel ve çalıştayı bildiriler kitabı. Ankara: Özyurt Matbaacılık.

Çalışır, İ.(2006). İlköğretim kurumu öğretmenlerinin sosyal izolasyonu (Bolu ili örneği). (Yüksek lisans tezi). A.İ.B.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

Doğan, M. A. (2009). İlköğretim kurumlarında öğretmenlere uygulanan psikolojik şiddetin iş doyumuna etkisi. Ankara ili Sincan ilçesi örneği. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Duygulu, E. (1999). Sosyal izolasyon olgusuna yönelik karşılaştırmalı bir inceleme.

Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 1(3).

Eğimli, T.A. ve Bitirim S. (2010). Örgütlerde kişilerarası ilişkilerde bir problem: Baskı (Aktörlerin ve kurbanların davranım iletişim davranımları). Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 24, 45-66.

Elma, C. (2003). İlköğretim kurumu öğretmenlerinin sosyal izolasyonu (Ankara ili örneği). (Yayınlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Halaçoğlu, B. (2008). Üniversitelerdeki akademik personelin mesleki sosyal izolasyon düzeylerinin çok boyutlu incelenmesi. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Karakuş, M. ve Çankaya, İ. (2012). Öğretmenlerin maruz kaldıkları psikolojik şiddete yönelik bir modelin sınanması. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 42, 225-237.

Karcıoğlu, F. ve Akbaş, S. (2010). İş yerinde psikolojik şiddet ve iş tatmini ilişkisi.

Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi 24(3), 139-161.

Kılıç, T. (2007). Mobbing (iş yerinde psikolojik şiddet) sanayi sektöründe yaşanan mobbing uygulamaları, kişisel etkileri, örgütsel ve sosyal maliyetleri. (Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Özen, S. (2007). İşyerinde psikolojik şiddet ve nedenleri. İş Güç Endüstri İlişkileri ve İnsan

Eğitim Yönetiminde Sosyal İzolasyonla İlgili Yapılan Araştırmaların İncelenmesi

Kaynakları Dergisi, 9(3), 107-134.

Yağız, Ozan. (2008). Kurumlarda istismar davranımlarının psiko-sosyal boyutu ve bir uygulama (Bandırma örneği). İş Güç Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi, 10(4), 41-58.